



Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Anticimex Oy / Petri Metsälä

Asia

Lupahakemus räystäspääskyn pesien hävittämiseen Metsä Tissue Mäntän tehtaan valmistuotevarastosta Mänttä-Vilppulassa, Pirkanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee poikkeuslupaa räystäspääskyn pesien hävittämiseen ajalle 1.8.-30.9.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Pesät sijaitsevat Metsä Tissue Mänttä -tehtaan valmistuotevarastossa (Tehtaankatu 16, 35800 Mänttä), jonne haetaan lupaa vanhojen pesien poistoon ja rakenteiden umpeen laittamiseen. Varastossa säilytetään elintarvikekontaktimateriaalituotteita kuten pehmpapereita (talouspaperi, käsienkuivauspyyhkeet) sekä tiivispaperituotteita elintarvikkeiden pakkaukseen tai muuhun käsittelyyn sekä raakapaperirullia. Varaston sisäpuolelle tippuu vanhaa pesämateriaalia, sulkia ja höyheniä, mikä aiheuttaa terveys- ja vierasesineriskin loppukäyttäjille. Hakemuksen liitteenä on toimitettu terveystarkastajan lausunto, jonka mukaan on perusteltua, että teollisuuslaitoksen tiloissa tehdään olemassa olevien linnunpesien poisto ja verkotetaan avoimet rakenteet siten, että jatkossa linnut eivät pääse ko. tiloihin pesimään tai hakeutumaan suojaan.

Pesiä arvioidaan olevan 100, mutta ne ovat erikuntoisia ja tuskin olleet käytössä samaan aikaan. Räystäspääskyt voivat vaihdella käyttämäänsä pesää mm. loisriskin takia. Tänä vuonna pesintöjä ei ole havaittu, mutta siitä ei ole tarkkaa tietoa, milloin räystäspääskyt ovat viimeksi pesineet varastossa. Pesien hävittämisen jälkeen tarkoituksena on verkottaa valmistuotevarasto kiinteistön julkisivun puolelta ja levyttää seinät umpeen varaston puolelta.

Räystäspääskyjen pesiä ei pystytä siirtämään rikkomatta niitä. Osa pesistä on myös sellaisia, että niistä on jäljellä enää pieni osa pohjarakennetta. Siirrolle ei myöskään ole tarvetta, koska räystäspääskyjä pesii muualla tehdasalueella. Tehdyn katselmuksen aikana (28.5.2025) alueella havaittiin noin 10 räystäspääskyä, joten pesimäkanta on noin viisi paria. Hakijan havaitsemat 10 räystäspääskyä pesivät noin 200–300 metrin päässä varastosta. Hakija on valmis korvaamaan hävitettäviä pesäpaikkoja tekopesillä. Alueelta löytyisi rannan läheisyydestä sopiva paikka tekopesille. Ainakin 20 tekopesää olisi mahdollista toteuttaa.

Määräykset, joita hakemus koskee

Räystäspääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi räystäspääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Kielto on voimassa lisääntymiskauden

ulkopuolella, jos kyse on eläimen tekemästä pesästä, jota se käyttää toistuvasti. Räystäspääsky käyttävät samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan räystäspääskyn pesien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa pesien hävittämiseen on voimassa 30.9.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kaikki Metsä Tissue Mänttä -tehtaan valmistuotevarastossa olevat räystäspääskyn pesät.
- 3 Räystäspääskyjen pääsy valmistuotevarastoon tulee estää 31.3.2026 mennessä.
- 4 Hävitettävät pesät tulee korvata tarjoamalla pesimäpaikka vähintään 20 pesivälle räystäspääskyparille 31.3.2026 mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee ottaa huomioon lajin pesimäbiologia
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.4.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4339/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin ja kuinka monta pesää hävitettiin. Lisäksi tulee kertoa, miten korvaavat pesäpaikat toteutettiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Vaikka räystäspääskyt eivät ole enää pesineet valmistuotevarastossa, aiheuttaa tippuva pesämateriaali tuotteille kuten talouspaperille hygieniariskejä. Lisäksi on perusteltua estää räystäspääskyjen palaaminen varastoon pesimään.

Muuta tyydyttävää ratkaisua hygieniariskien poistamiseksi kuin vanhojen pesien poistaminen ja lintujen varastoon lentämisen ennaltaehkäisy rakenteellisin ratkaisuin ei ole osoitettavissa.

Luvan mukaisilla toimenpiteillä ei ole vaikutusta räystäspääskyn suotuisan suojelutason saavuttamiseen. Pesiä on paljon, mutta ne ovat tuskin olleet kaikki käytössä samana vuonna ottaen huomioon se, kuinka eri kuntoisia ne ovat. Räystäspääskyt ovat jo siirtyneet muualle pesimään, ja pesäpaikkoja tullaan ehtojen mukaisesti lisäämään. Korvaavia pesäpaikkoja, esimerkiksi räystäspääskylle soveltuvia pönttöjä, voi asentaa enemmänkin kuin 20, jos niille löytyy sopiva paikka. Lupaehtojen mukaisesti korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee huomioida lajin pesimäekologia.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pirkanmaan ELY-keskus kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Mänttä-Vilppula kaupunki@manttavilppula.fi

SLL Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry. pirkanmaa@sll.fi

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry. info@tapiolary.com

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. (PiLY) pily@pily.fi

Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys ry. (SSLTY) puheenjohtaja@sslty.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4339/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4339/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 09.07.2025 13:16

Ratkaisija Aalto Tapio 09.07.2025 13:17

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.